

Granskningsutlåtande

Detaljplan för del av Tosseryd, Kv Torpa-Sjöbo 2:24 m.fl., Råfseryd, Borås Stad, upprättad den 12 dec 2019

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2010-11-29 beslutat uppdra åt Samhällsbyggnadsnämnden att pröva möjligheten att upprätta detaljplan för Torpa-Sjöbo 2:10 som därefter 2011-01-21 har givit Samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta detaljplan. Fastigheten Torpa-Sjöbo 2:10 har därefter bytt ägare och styckats av och slagits samman med bl.a. fastighet 2:24 som nu utgör den största delen av planområdet. Nytt beslut togs därefter i Samhällsbyggnadsnämnden 2017-05-11 om att formellt starta om planarbetet och samtidigt ge förvaltningen i uppdrag att gå ut på samråd.

Samråd

Samråd enligt PBL 5:11 avseende planförslag upprättat den 30 juni 2017 har ägt rum under tiden 10 juni – 4 oktober 2017 och har annonserats i Borås Tidning 9 juli, 13 juli och 7 september 2017. Berörda markägare har underrättats med brev till samrådet. Samrådsmöte hölls i hembygdsgården i Tosseryd den 21 augusti och 18 september. Under samrådstiden har detaljplanen varit anslagen i Stadshuset. Handlingarna har även varit tillgängliga på kommunens hemsida.

Under samrådet yttrade sig 19 remissinstanser och 4 sakägare. 85 yttranden inkom från övriga, de flesta boende i Tosseryd. Yttrandena från de boende i Tosseryd var huvudsakligen kritiska till planförslagets vägstruktur, byggnadernas höjd och antalet bostäder. I granskningsutlåtandet sista del listas de som har kvarstående synpunkter från samrådet som inte blivit tillgodosedda.

Samrådsyttrandena ledde till en del revideringar i planförslaget. varav den största ändringen utgjordes av en annan vägdragning; Tosserydsvägens anslutning till väg 42 behölls och planområdets anslutning till Tosserydsvägen togs bort. Norra delen av planområdet togs bort och byggnadshöjderna i anslutning till Tosserydsvägen sänktes.

Granskning

Granskning enligt PBL 5:18 avseende planförslag upprättat den 30 juni 2017 har ägt rum under tiden 7 februari - 12 mars 2019 och har annonserats i Borås Tidning 7 februari 2019. Berörda markägare har underrättats med brev till granskningen. Möte hölls i Stadshuset den 27 februari. Under granskningstiden har detaljplanen varit anslagen i Stadshuset. Handlingarna har även varit tillgängliga på kommunens hemsida. 15 remissinstanser och 1 sakägare har skickat in yttranden under granskningstiden. 41 yttranden från övriga, de flesta boende i Tosseryd har skickats in.

Planförslagets huvuddrag har inte ändrats sedan granskningsskedet men redaktionella ändringar har gjorts i planhandlingarna. Justeringarna framgår av kommentarerna till respektive yttrande och sammanfattningen nedan. Planens innehåll vad avser markanvändning och principer är i allt väsentligt bibehållet. Ändringarna är så pass små att det inte finns skäl till ett andra granskningsskede.

Ändringar i planförslaget efter granskning

- » Plangränsen mellan allmän plats GATA och Långstensrondellen har flyttats ut några meter enligt önskemål från Trafikverket för att justera gränsen mellan trafikverkets och kommunens väghållningsansvar.
- » Planbestämmelser om riskhänsyn har justerats enligt länsstyrelsens synpunkter:
- » Det förtydligas att skyddsbarriären som krävs utmed väg 42 ska vara anpassad mot avåkning av tunga fordon och uppföras i de delar där det inte finns en naturligt skyddande slänt som klarar funktionen. Skyddsbarriären ska uppföras innan startbesked lämnas för bostäder inom 30 meter från väg 42.
- » Bestämmelsen om kryssmark inom 25 meter från väg 42 har justerats för att förtydliga att bostad inte tillåts.
- » Möjligheten att använda brandskyddad fasad som riskförebyggande åtgärd tas bort.
- » För byggnader inom 100 meter ska luftintag placeras högt och på oexponerad sida, vända bort från väg 42.
- » Information om störningsskydd i planbeskrivningen har justerats i dialog med Länsstyrelsen. Genomförandebeskrivningen har justerats för att förtydliga ansvar för uppförande och skötsel av vall och bullerplank.
- » Planbestämmelse som fornlämning förtydligas; ingrepp i fornlämningen kräver tillstånd från länsstyrelsen, med villkor om arkeologisk undersökning.
- » En extra bullerbestämmelse införs för att tydliggöra behovet av lokala skärmar vid enstaka punkter, enligt karta i planbeskrivningen. Plankartan kompletteras även med information om att aktuellt förslag uppfyller riktlinjerna och att om utformningen ändras ska en ny bullerutredning tas fram.

- » Plankartans bestämmelse om underjordiskt garage har justerats för att förtydliga att bjälklag ska dimensioneras för tunga fordon.
- » För att förenkla placering av en transformatorstation i det mittersta östra kvarteret har extra kryssmark införts i plankartan.
- » Utfartsförbud införs för att förhindra trafik från planområdet till Tosserydsvägen (via gamla Tosserydsvägen).
- » Plankartans bestämmelser om servitut och gemensamhetsanläggning har justerats utifrån Lantmäteriets synpunkter.
- » Plangränsen ut mot Långestensrondellen har justerats enligt Trafikverkets synpunkt.
- » Byggrätten för befintlig bostad samt två nya tomter på fastigheten Torpa-Sjöbo 2:10 har utökats från 150 till 180 kvm byggnadsarea per fastighet.
- » Planbestämmelse om avstängning av utlopp från underjordiska garage införs på plankartan. Information om tätt bottenskikt i dagvattendammar och om brandposter införs i planbeskrivningen enligt synpunkter från Räddningstjänsten.
- » Informationen om att en bussvändplan föreslås vid ändhållplatsen i Tosseryd tas bort.
- » Ytterligare ett möjligt läge för en busshållplats i planområdets södra del införs i illustrationsplanen.
- » Information om väjningsplikt från bussgatan ut på Tosserydvägen införs i planbeskrivningen.
- » Plankartan har kompletterats med information om att planområdet ligger inom vattenskyddsområde.
- » Information om utförd kompletterande arkeologisk utredning på fastigheterna del av Torpa-Sjöbo 2:42, 2:2 samt 2:11 har införts i planbeskrivningen.
- » Planbeskrivningen har uppdaterats med en bättre beskrivning av service i Sjöbo.

Yttranden från remisspart	3
G1 Kommunstyrelsen	3
G2 Länsstyrelsen	3
G3 Trafikverket	4
G4 Tekniska nämnden	4

G5 Miljö- och konsumentnämnden	4
G6 Borås Energi och Miljö	5
G7 Borås Elnät	5
G8 Lantmäterimyndigheten	5
G9 Räddningstjänsten	6
G10 Fritids- och folkhälsonämnden	6
G11 Förskolenämnden	6
G12 Sociala omsorgsnämnden	6
G13 Västtrafik	6
G14 SGI	7

2. Yttranden från sakägare	7
G15 Tosseryds samfällighetsförening	7

3. Synpunkter från övriga	9
G16 Tosseryds intresseförening	9
G17 Gingri Kärra 1:11	9
G18 Hjortsered 2:2	10
G19 Hjortsered 3:3	10
G20 Rännekulla 1:11	10
G21 Rännekulla 1:15	11
G22 Tosseryd 1:36	11
G23 Tosseryd 1:4	11
G24 Tosseryd 1:6	12
G25 Tosseryd 1:8	12
G26 Tosseryd 2:1	13
G27 Tosseryd 1:16	13
G28 Tosseryd 1:22	14
G29 Tosseryd 1:30	14
G30 Tosseryd 1:37	14
G31 Tosseryd 1:43	14
G32 Tosseryd 1:52	14
G33 Tosseryd 1:60	15
G34 Tosseryd 1:73	15
G35 Tosseryd 1:75	15
G36 Tosseryd 1:85 och 1:4	16
G37 Tosseryd 1:87	16
G38 Tosseryd 1:92	16
G39 Tosseryd 1:91	17
G40 Tosseryd 1:94	17
G41 Tosseryd 1:98	18
G42 Tosseryd 1:103	18
G43 Tosseryd 1:106	19
G44 Tosseryd 1:107	19
G45 Tosseryd 1:108	20
G46 Tosseryd 1:110	20
G47 Tosseryd 1:113	21
G48 Tosseryd 1:118	21
G49 Tosseryd 1:118	22
G50 Tosserydsborna – namn saknas	22
G51 Hyresgästföreningen Sjuhärad	22
G52 Boende på Döbelsgatan	22

Kvarstående synpunkter	23
-------------------------------	-----------

Yttranden från remisspart

G1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har inga synpunkter på förslaget.

Detaljplanen ska antas i Kommunfullmäktige. Detaljplanen ska invänta av Kommunstyrelsen godkänt exploateringsavtal innan antagande.

G2 Länsstyrelsen

Med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör hälsa och säkerhet måste lösas för att inte ett antagande av detaljplanen ska komma att prövas av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4), mellankommunal samordning blir olämplig, miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten) eller att strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap).

De frågor som rör buller och geoteknik som framfördes i samrådskedet har hanterats på ett bra sätt. Innan planen antas behöver dock detaljplanens bestämmelser angående risk förtydligas. Planbeskrivningen behöver även kompletteras med tydlig information om hur planbestämmelserna gällande risk ska tolkas.

Risk för olyckor

Länsstyrelsen anser att en brandskyddad fasad inte är en lämplig riskreducerande åtgärd när det handlar om bostäder och därmed är det inte ett alternativ till vall. Det är ett krav att skyddsbarriär införs som planbestämmelse för att Länsstyrelsen ska godta bostäder 25 meter från väg 42. Skyddsbarriären behöver regleras på plankartan så att den finns på plats innan startbesked beviljas för bygglov. Det behöver också framgå i genomförandebeskrivningen vem som har ansvar för att barriären uppförs. Länsstyrelsen anser att en barriär i form av en vall är att föredra eftersom det enkelt kan kombineras med bulleråtgärd.

Kommunen behöver vara medveten om att man med det korta avståndet till prickmark och plusmarkerat område godtar en förhöjd risk. Plankartan bör därför reglera så att komplementbostadshus inte tillåts inom 25 meter från körbanekant på väg 42. Kommunen bör även se över planbestämmelserna som finns under störningsskydd.

Råd enligt PBL och MB

Markanvändning inom allmän plats

Området som omfattas av Trafikverkets vägrätt bör vara reglerat som allmän plats, genomfart alternativt undantas

från planområdet. Länsstyrelsen vill understryka att vägrätten alltid gäller oavsett vad en detaljplan visar för användning.

Markanvändning inom kvartersmark

Länsstyrelsen är tveksam om det är lämpligt att i skyddsåtgärder i anslutning till väg 42 ingår inom kvartersmark för bostäder. Om skyddsåtgärderna istället ingick i allmän platsmark hade genomförande och skötsel av åtgärderna sannolikt underlättats och bostadsfastigheterna hamnat på ett längre avstånd från väg 42.

Trafik

Länsstyrelsen delar Trafikverkets synpunkt att det inte kommer vara lämpligt att ytterligare exploatera områden som nyttjar gamla Tosserydsvägens anslutning norr om planområdet. Trafikverket har svårt att se vilka åtgärder som kan höja anslutningens trafiksäkerhet till en acceptabel nivå. Länsstyrelsen gör ingen annan bedömning.

Risk för olyckor

Länsstyrelsen rekommenderar att bestämmelsen om ventilation kompletteras med att luftintag ska placeras högt och på oexponerad sida, vända bort från vägen.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Kulturmiljö

Fornlämningen behöver markeras tydligare i plankartan och i planbestämmelserna behöver det tydligt framgå att ingrepp i fornlämningen kräver tillstånd från länsstyrelsen, med villkor om arkeologisk undersökning.

Kommentar:

Brandskyddad fasad har tagits bort som alternativ till skyddsbarriär. Planbestämmelse införs att skyddsbarriär ska finns på plats innan startbesked beviljas för radhus i de delar där det inte finns en naturligt skyddande slänt som klarar funktionen. Genomförandebeskrivningen har förtydligats angående ansvar för skyddsbarriären. Barriären är tänkt att utformas som en vall med bullerplank ovanpå. Planbeskrivningens beskrivning av störningsskydd har justerats i dialog med Länsstyrelsen.

Plankartan har justerats för att förtydliga att det inte är möjligt att inrymma bostäder i det område som är plusmarkerat.

Avståndet mellan väg 42 och kvartersmark har stämts av med Trafikverket inför granskningen.

Skyddsåtgärderna vid väg 42 ligger inom kvartersmark för att underlätta genomförande och skötsel. Vallen kommer att anläggas i samband med byggnation av bostäder och framtida fastighetsägare kommer att stå för skötseln.

Borås Stad har lyft frågan om åtgärder för att förbättra Tosserydsvägens anslutning till väg 42. Det har inte varit möjligt att utreda frågan vidare eftersom Trafikverket arbetar utifrån att anslutningen bör stängas. Borås Stad vill se en dialog kring anslutningens utformning där olika alternativ kan studeras.

Planbestämmelsen om fornlämning har förtydligats för att redovisa att ingrepp i fornlämningen kräver tillstånd från länsstyrelsen, med villkor om arkeologisk undersökning.

G3 Trafikverket

Sammantagen bedömning

Trafikverket bedömer att de synpunkter Trafikverket framfört i samrådet har bemötts och utretts av kommunen. Fortfarande aktuella frågor rör avtal för åtgärder på allmänna vägnätet samt framtida användning av anslutningen vid Tosserydsvägen. Avtalet behöver undetecknas innan planen antas och innehålla följande åtgärder.

- » Föreslagen gång- och cykelväg med räcke nordost om cirkulationen.
- » Planområdets nya anslutning till cirkulationen.
- » Gångbanans anslutning i norra delen av planområdet, intill Tosserydsvägen.
- » Förlängning av räcke mellan körbanorna norr om cirkulationsplatsen för att förhindra att gående sneddar över vägen utanför anordnade passager.

Trafikverket kommer att tillsätta en bevakande projektledare för åtgärderna. Processen är hårt belastad och prioritering kan innebära långa ledtider. Samtliga kostnader för åtgärderna, inklusive Trafikverkets bevakande projektledare, finansieras av kommunen.

Trafikutredning

I och med att kommunen nu väljer att inte skapa en alternativ anslutning till området norr om Tosserydsvägen är det inte lämpligt att ytterligare exploatera områden som nyttjar Tosserydsvägens anslutning. Anslutningen vid Tosserydsvägen/väg 42 är dålig på grund av brant lutning in mot anslutningen till väg 42. Trafikverket har svårt att se vilka åtgärder som kan höja anslutningens trafiksäkerhet till en acceptabel nivå.

Buller

Trafikverket noterar att bullerutredningen visar att området med åtgärder klarar aktuella riktvärden. Bullerplankets och bullervallens föreslagna placering bedöms ligga utanför vägområdet och vägens säkerhetszon.

Risk

Trafikverket kan konstatera att de prognosticerade trafiktal som använts i riskutredningen som ingångsvärde stämmer överens med Trafikverkets basprognos.

Passager över väg 42

Tillgängligheten till passagera över väg 42 är i dagsläget bristfällig. Detta förbättras i och med de åtgärder som avtalas för räckan, gångväg och gång- och cykelväg utmed väg 42 i anslutning till cirkulationen.

ÅVS väg 42

En av de åtgärder som planeras som en följd av Trafikverkets ÅVS för väg 42 är en gång- och cykelbana förbi planområdet. Kommunen har uttryckt önskemål om att denna ska placeras på västra sidan väg 42 vilket finns med i Trafikverkets processer. Planeringen sker förutsättningslöst för att finna den bäst lämpade placeringen. Avtal arbetas just nu fram mellan Trafikverket och kommunen

Planläggningsprocessen finansieras helt av kommunen som söker medfinansiering genom Västra Götalandsregionen.

Kommentar:

Borås Stad arbetar för att ett avtal, med det innehåll som beskrivs i yttrandet, ska skrivas med Trafikverket före planens antagande.

Borås Stad har lyft frågan om åtgärder för att förbättra Tosserydsvägens anslutning till väg 42. Det har inte varit möjligt att utreda frågan vidare eftersom Trafikverket arbetar utifrån att anslutningen bör stängas. Borås Stad vill i framtiden se en dialog kring anslutningens utformning där olika alternativ kan studeras. Borås stad är införstådda med att Trafikverket anser att det inte är lämpligt att exploatera ytterligare områden som nyttjar Tosserydsvägen.

G4 Tekniska nämnden

Tekniska nämnden tillstyrker förslaget till detaljplan.

G5 Miljö- och konsumentnämnden

Miljöförvaltningen hade en lång lista med synpunkter under samråd och har också perioden mellan samråd och granskning spelat in synpunkter i planarbetet. Det kvarstår dock vissa justeringar av planförslaget för att säkerställa en godtagbar livsmiljö för framtida boende.

Buller

Bestämmelse om att bulleravskärmning ska anordnas, finns inte med i plankartan på alla de ställen som utredningen visar på behövs. Miljöförvaltningen befarar att boende kommer att störas av buller och klagomål uppkomma.

Natur

Planbestämmelser har också införts för groddamm och att buskar och träd ska finnas runt bäcken. Hur ska den omnämnda skyddsåtgärden grodtunnel och grodstaket säkerställas på plankartan?

Dagvatten

Planhandlingarna redogör för att området ligger inom vattenskyddsområde. Möjligen bör detta också anges som upplysning på plankartan.

Miljömål

De lokala miljömålen i Borås Stad som antogs under 2018 ska uppnås senast 2021. En redaktionell ändring av planhandlingarna krävs.

Sammanfattande bedömning

Miljö - och konsumentnämnden föreslår avstyrka förslag till detaljplan tills dess att plankartan kompletteras med ytterligare planbestämmelser kring buller där detta saknas. Planbestämmelser angående grodtunnel, grodstaket och upplysning om vattenskyddsområde behöver också diskuteras vidare.

Kommentar:

Plankartan har kompletterats med en extra bullerbestämmelse för att tydliggöra behovet av lokala skärmar vid enstaka punkter.

Grodtunnel och grodstaket kommer inte att regleras med planbestämmelse men genomförandet hanteras i detaljplanens exploateringsavtal.

Plankartan har kompletterats med information om att planområdet ligger inom vattenskyddsområdet.

Planbeskrivningens avsnitt om de lokala miljömålen i Borås Stad har reviderats.

G6 Borås Energi och Miljö

Borås Energi och Miljö AB har synpunkter på informationen om fjärrvärme och avfall i planbeskrivningen. Det ska stå att det finns möjlighet att ansluta området till fjärrvärme.

Svarta och vita påsen samt vårt optiska system kommer troligtvis att avvecklas inom snar framtid därför är vår rekommendation att man beställer minst två behållare/kärl

så man kan dela upp matavfall och brännbart redan idag. Vi vill också rekommendera och förespråka att planera för fullsortering med 10 fraktioner för att ta oss upp i avfalls-trappan samt följa regeringens beslut om kvarternära och fastighetsnära insamling till 2025.

Kommentar:

Avsnitten om fjärrvärme och avfallshantering i planbeskrivningen har justerats och stämts av med Borås Energi och Miljö inför detaljplanens antagande.

G7 Borås Elnät

Tekniska anläggningar bör även få placeras i prickmark.

Befintliga elledningar som behöver flyttas eller läggas om bekostas av exploatören.

Borås Elnät vill att exploatören tar kontakt med Borås Elnät i god tid innan byggstart för samordning av om- och nybyggnad av elnätet i planområdet samt placering av transformatorstationer.

Kommentar:

I det mittersta östra kvarteret ändras del av prickmarken till plusmark för att möjliggöra en transformatorstation mellan huskropparna.

G8 Lantmäterimyndigheten

Eftersom flera av kvarteren innehåller sammanhängande byggrätter av olika art, utan att det i plankartan närmare anges hur utfart ska ske, skjuter man i praktiken frågan om utfarter från de olika byggnaderna vidare, att avgöras från fall till fall vid bygglovgivningen.

Under administrativa bestämmelser i plankartan bör formuleringen för avsedda servitut ändras så att man inte, som nu är fallet, förleds att tro att servituten har bildats i och med detaljplanens laga kraftvinnande.

För tydlighetens skull borde samtliga planerade gemensamma vägstråk innehålla den administrativa bestämmelsen g.

Lämpligheten med skogstransporter via gata inom tätbebyggelse och torg kan ifrågasättas.

Kommentar:

Plankartan är utformad för att markera önskad placering av utfarter men ger möjlighet för justeringar vid bygglovskedet.

Formuleringen för avsedda servitut har justerats för att förtydliga att servituten inte har bildats i och med att detaljplanen vinner laga kraft.

Eftersom kvarterens fastighetsindelning och upplåtelseform inte bestäms i detaljplanen fastställs inte heller hur gemensamhetsanläggningar kommer bildas för alla kvartersvägar inom planområdet.

Kommunen har fortsatt behov av att vid avverkning kunna transportera timmer genom planområdet

G9 Räddningstjänsten

Riskhantering

Räddningstjänsten anser att bestämmelsen m4 behöver förtydligas så att det framgår att ett räcke, om det krävs med hänsyn till avstånd, ska vara anpassat för tunga fordon.

Räddningstjänsten anser man bör överväga att förse även befintlig fastighet utmed väg 42 bör med bestämmelse om riskåtgärd.

Framkomlighet

Det bör finnas med som information på plankartan och/eller i planbeskrivningen att bjälklag i underjordiska garage samt armerade planterade ytor kan komma att behöva dimensioneras för räddningstjänstens tunga fordon. Detta för att skapa en tydligare bild av behovet vid bygglov.

Brandposter

Räddningstjänsten har tidigare påtalat behovet av brandposter i det nya området. Detta nämns ej i planbeskrivningen. BEM bör tillfrågas huruvida detta ska in i avtal med exploatören eller ej. Brandpostsystem bör utföras enligt Svenskt vattens publikation VAV P83.

Kommentar:

Plankartans bestämmelse för skyddsbarriär har justerats för att förtydliga att skyddsbarriären ska anpassas till tunga fordon. Kommunen ser inte att det är möjligt att ställa samma krav på åtgärder vid befintlig fastighet utmed väg 42 i samband med detaljplanen.

Planbestämmelsen om bjälklag för bjälklag för underjordiskt garage har kompletterats med att det ska dimensioneras för tunga fordon.

Planbestämmelse har införts om att utlopp från underjordiska garage ska förses utan utlopp till dag-/spillvattennätet, alternativt förses med möjlighet att stänga utloppet.

Information införs i planbeskrivningen att dagvattendammar ska försees med icke genomsläppliga massor.

Borås Energi och Miljö bedömer att det finns möjlighet att placera två brandposter inom området. Information om brandposter läggs in i planbeskrivningen.

G10 Fritids- och folkhälsonämnden

Vid samrådet hade Fritids- och folkhälsonämnden synpunkter om tillgängligheten till Kypeområdet, vilken har tillgodosetts. Detaljplanen ger goda möjligheter att skapa ett attraktivt stadsnära bostadsområde med en känsla av att bo på landet. Den tar stor hänsyn till friluftslivets förutsättningar och tillgängligheten till friluftsområdet samt ger goda förutsättningar till utevistelse med både sjöar och skogsområden i närheten. I detaljplanen beskrivs en målmedveten satsning på trygghetsskapande principer med aktivitetsytor och miljöer som uppmuntrar boende att vistas ute på de attraktiva gemensamma ytorna. Utifrån såväl ett miljö- som folkhälsoperspektiv är det angeläget att såväl unga som vuxna i första hand väljer cykeln vid resor till fritidsaktiviteter, skola och arbete. Därför är det bra att man inom området planerat för en gång- och cykelväg längs med den nya huvudgatan i området samt anlägger den planerade gång- och cykelvägen på västra sidan längs väg 42 mot Frufällan.

Fritids- och folkhälsonämnden ser positivt på detaljplanen men texten om service bör uppdateras för att bättre beskriva utbudet på Sjöbo.

Kommentar:

Planbeskrivningen har uppdaterats för att bättre beskriva serviceutbudet på Sjöbo.

G11 Förskolenämnden

Förskolenämnden tillstyrker detaljplanen.

G12 Sociala omsorgsnämnden

Sociala omsorgsnämnden avstår granskningsyttrande och hänvisar till tidigare insänt samrådsyttrande.

Kommentar

I samrådsskedet framhöll Sociala omsorgsnämnden behovet av boende enligt LSS. Planförslaget möjliggör gruppboende och boende enligt LSS, men reglerar det inte. Kommunen äger ingen kvartersmark som skulle kunna markanvisas för dessa boendetyper.

G13 Västtrafik

Västtrafik är fortsatt positiva till utbyggnad i närhet till kollektivtrafik och anser att det finns goda möjligheter att utveckla hållbart resande till och från planområdet. Västtrafik ser potential att utveckla stadstrafiken till att även omfatta Tösseryd, men det förutsätter att kollektivtrafiken ges de förutsättningar som krävs och att det blir enkelt för boende och verksamma att välja kollektivtrafiken. För att Tösseryd ska kunna trafikeras av en stadstrafiklinje är det viktigt att resandeunderlaget blir tillräckligt stort och i enlighet med planens målsättning. Det finns en risk att den nya hållplatsen inom planområdet hamnar för högt upp och därmed bara blir

attraktiv för den norra delen av Tosseryd. Därmed kan inte samtliga nya bostäder räknas in som underlag för en stadstrafiklinje. Västtrafik önskar att hållplatsen placeras i mitten av planområdet alternativt att kommunen utreder möjligheten att tillskapa ytterligare en hållplats för stadstrafiklinjen i södra delen av planområdet. Att hänvisa boende och verksamma till kollektivtrafiken vid väg 42 är absolut möjligt och ytterligare ett alternativ för planområdet, men kommunen bör vara medvetna om att hänvisningen kan underminera möjligheten att utveckla trafiken in i Tosseryd.

Västtrafik är mycket positiva till att en vändplan i Tosseryd utreds, det är en förutsättning för trafikering av området. Backvändning är inte önskvärt i längden och särskilt inte om kommunens avsikt är att området ska trafikeras av stadstrafik, eftersom stadstrafiklinjerna ofta körs med större fordon än vad som idag körs på linje 31.

Västtrafik ser fram emot fortsatt dialog om utformning för kollektivtrafik.

Kommentar:

Placeringen av hållplatsläget i den norra delen utgår ifrån planförslagets vision om att skapa en identitetsskapande centrumpunkt där hållplatsen kan placeras vid torg och förskola. Områdets topografi innebär samtidigt att placeringen är att föredra utifrån vägens utformning för att undvika att hållplatsen ligger i en kurva eller för brant lutning. Inför antagandet har frågan om hållplatsläge i den södra delen av planområdet studerats i dialog med Västtrafik och Tekniska förvaltningen och det har bedömts som lämpligt och möjligt med en kompletterande busshållplats i den södra delen av planområdet. Möjligt läge för den södra busshållplatsen markeras i illustrationskartan.

Kommunen är positiv till förslaget om vändplan i Tosseryd men har inte rådighet över marken. Tillsammans med Västtrafik har dialog förts med fastighetsägaren och Tosseryds samfällighetsförening om möjligheten att genom detaljplanens exploatering bekosta en bussvändplats i Tosseryd. Tosseryds vägförening är i dagsläget inte intresserade att ta över driften av en vändplats och synpunkten kan därmed inte tillgodoses inom ramen för denna detaljplan.

G14 SGI

SGI yttrade sig i samrådet med rekommendationerna att komplettering bör göras avseende åtgärder vid torvmark samt att restriktioner avseende skrotning av block bör redovisas på plankartan. Ovanstående har åtgärdats i granskningshandlingen. SGI har ur geoteknisk säkerhetssynvinkel ingen erinran mot planförslaget.

2. Yttranden från sakägare

G15 Tosseryds samfällighetsförening

Vändplats för buss

Vägsamfälligheten är positiv till en bussvändhållplats vid billackereringen då det ökar säkerheten för bussåkande medlemmar. Föreningen har dock ingen möjlighet att ansvara för underhåll av en busshållplats som innefattar trottoar, ramp eller dylikt. Vägsamfälligheten ser att det skulle finnas möjlighet att vända inom planområdet. Busstrafiken ska vara för att täcka beläggningen av Tosseryds invånare inte för tomma bussar som ska vända. Det är inte rätt att medlemmarna ska bekosta slitaget från den tunga trafiken och det är inte vägarna byggda för. Ur säkerhetssynpunkt finns det problem eftersom det saknas trottoar längs Tosserydsvägen. Alla bussar från det tätbefolkade området i detaljplanen kan inte gå upp och vända i Tosseryd. För att öka trafiksäkerheten bör bussar från planområdet ha väjningsplikt ut på Tosserydsvägen.

Kvartersväg från planområdet österut.

Det måste säkerställas att det ej är möjligt att färdas med bil på denna kvartersväg från planområdet och ansluta till Tosserydsvägen.

Säkerhet väg 42

Föreningen ställer sig frågande till ett så tätbefolkat område precis intill väg 42 ur säkerhetssynpunkt då vägen måste korsas av de boende för att komma till bla busshållplats, badplats mm. Idag finns ingen passage över väg 42 och ingen nybyggnation av sådan planläggs. Vi anser att detta bör tas i beaktning och byggnation av säkerpassage över väg 42 bör anläggas för gång och cykeltrafikanternas säkerhet.

Det nya planområdet kommer att öka trafiken på Nordskogsleden och i Långestensrondellen. Föreningen ser att det redan idag finns problem då det vid vissa tider är kraftig beläggning på leden. Finns det planer på hur framkomligheten ska säkerställas?

Antalet bostäder i detaljplanen bör minska. Ursprungligen planerades enplansvillor vilket nu vuxit till ca 430 bostäder. Kluster av höga hus passar inte in på landsbygden.

Kommentar:

Busstrafik

Borås Stad arbetar för att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik i alla delar av kommunen. Ökad kollektivtrafik är bra för klimatet och framkomligheten i trafiken samtidigt som tillgängligheten förbättras för de som inte har möjlighet

att köra bil eller cykla. Turtätheten beror på hur många som väljer att åka med bussen och det är Västtrafik som gör bedömningar för hur busslinjer ska trafikeras.

Västtrafik har framfört önskemål om en vändplan vid ändhållplatsen i Tosseryd för att öka säkerheten. Aktuell detaljplan möjliggör att en vändplan kan bekostas av exploatören. Det förutsätter dock att samfällighetsföreningen är villig att överta driften av vändytan. Frågan har lyfts i dialog med Tosseryds samfällighetsförening. En överenskommelse har inte kunnat träffas och frågan om en vändplan frikopplas därför från detaljplanen.

Väjningsplikt för bussen ut på Tosserydsvägen enligt synpunkt tillgodoses, planbeskrivningen kompletteras med informationen.

Kvartersväg

Planbestämmelse om utfartsförbud införs så att det inte går att ordna utfart österut från kvartersmarken i riktning mot Tosserydsvägen.

Närhet till väg 42

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående. Bebyggelsen utsätts i delar av området för höga bullernivåer men förslaget är utformat för att skärma av bullret så att gällande riktvärden klaras.

Passage vid väg 42

Detaljplanens förbättrar tillgängligheten till passagerna över väg 42. I planarbetet har Borås Stad lyft frågan om förbättringar i utformningen av passagerna. Trafikverket är ansvarig för passagernas drift och utformning.

Väg 42 in till Borås

En trafikutredning gjordes inför granskningen för att säkerställa att det finns kapacitet att ansluta planområdet till Långstensrondellen. Slutsatsen är att det finns tillräcklig kapacitet för planförslaget.

Stadens trafiknät har tidigare utretts i Åtgärdsvalstudie Noden Borås 2018 och det stämmer att delar av väg 42 på sträckan in till centrum inte har fullgod framkomlighet under rusningstrafik. Studien visar att belastningsgraden år 2015 är mellan hög under rusningstrafik på sträckan genom Knal-land. Vad gäller Nordskogsleden visar inte åtgärdsvalstudien några kapacitetsproblem. Borås Stad är medvetna om att den tunga trafiken bromsar upp hastigheten i uppforsbacken. Trafikverket är väghållare och har godkänt utformningen av Nordskogsleden. Detaljplanen och dess underlagsmaterial har även stämts av med räddningstjänsten genom samråds- och granskningsskedet.

För prognosåret 2040 då trafiken ökat ytterligare visar åtgärdsvalstudien att även Kungsleden får mellan till hög

belastningsgrad. Studien ger förslag på flera olika åtgärder; bl a utreds möjligheten till en ny dragning av väg 180 mot Alingsås som alternativ till väg 42 för den tunga trafiken. Det finns också förslag på hur kollektivtrafiken in till centrum kan snabbas upp och göras mer attraktiv, vilket skulle kunna minska biltrafiken på väg 42. Borås Stad arbetar för närvarande med att ta fram en trafikplan i syfte att konkretisera vilka åtgärder och investeringar som kommunen avser att göra på kort och lång sikt för att staden ska kunna växa med ett fungerande trafiksystem.

Antalet bostäder

Planområdet ligger i området mellan Borås och Fristad som i översiktsplanen pekats ut som kommunalt utvecklingsstråk, där bebyggelse ska lokaliseras så att underlaget för kollektivtrafiken ökar och möjligheten att utveckla lokal service stärks. Den strategiska planen för Sparsör, Frufäl- lan och Tosseryd anger att efterfrågan på att bosätta sig i området är mycket stor och att det finns en önskan att få fram fler bostäder. Borås Stad ser positivt på att staden växer här såväl som på många andra platser runt om i staden. Då planområdet är stort kommer inte allt att byggas ut på en gång utan i etapper under ett flertal år. Närheten till staden, god kollektivtrafik och naturområden gör området både hållbart och attraktivt för nya bostäder. För att skapa bättre underlag för stadsbusslinjen, för viss service inom området samt för investeringar i nya gator, gång- och cykelväg, parker med lekplats och annan infrastruktur har det bedömts som lämpligt med ett större antal bostäder inom planområdet. En annan viktig aspekt som kommunen eftersträvar i all planering är att åstadkomma levande stadsdelar med en blandning av bostäder och verksamheter. Genom att skapa ett varierat utbud av boendeformer som attraherar människor i olika faser av livet och därmed ger en bättre åldersspridning och mångfald, möjliggörs till exempel kvarboende i Tosseryd för de som inte längre vill bo i eget hus.

Högre bebyggelse

Borås Stad bedömer att föreslagna byggnadshöjder, även de högre husen, passar väl in på platsen. Vid utformningen av förslaget har stor vikt lagts vid gestaltningen i syfte att skapa en varierad och trivsam miljö som samspelar med områdets naturmiljöer och topografi. Det innebär att det föreslås en stor variation med olika hushöjder från två till sju våningar. Den högre bebyggelsen placeras vid torget och i östra kanten, där byggnaderna får ett visuellt stöd av berget och skogen i ryggen. Härifrån trappar byggnadshöjderna, i likhet med markens lutning, ner mot väster och söder, vilket ger en mjuk övergång från den högre till den lägre bebyggelsen. Med hänsyn till inkomna synpunkter sänktes byggnadshöjden för husen utmed Tosserydsvägen till två-tre våningar. Att spara fina naturmiljöer inom planområdet med generös plats för park och lek har också varit viktigt vid utformningen av planförslaget.

3. Synpunkter från övriga

G16 Tosseryds intresseförening

Föreningen är väldigt orolig för möjligheterna att påverka planområdet med tanke på att kommunen inte tagit hänsyn till hushöjderna och befolkningstätheten som många påpekat i samrådet. Föreningen menar att kommunen kör över sina invånare. Kommunen lovade högre hus i den södra delen för att smälta ihop med miljön. Tosserydsborna ser negativt på att högre bebyggelse läggs i den nordöstra delen av området då det stör den naturliga dalgången.

Föreningen anser att miljö och grönområden inte kommer att kunna bära så många människor från nya område och undrar varför inte en miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning behövs.

Intresseföreningen ser även negativt på den ökade trafiken i Tosseryd som påverkar säkerheten för barnen då det saknas trottoarer. För alla som ska åka österut lockar tidsvinsten att åka genom Tosseryd eftersom det är tät trafik och bilköer genom stan vissa tider.

Vidare anses att det nya området inte bör kallas Tosseryd då Tosseryd är en lantlig by och det nya området är en förtätad stadsdel som inte kommer att vara en del av Tosseryd.

Föreningen vill endast ha villor och radhus i Tosseryd.

Kommentar:

Möjlighet till att påverka förslaget

Detaljplanen följer den demokratiska process som gäller enligt Plan- och bygglagen, där samrådet är det första tillfället att lämna synpunkter på förslaget. Syftet med samrådet är att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in kunskap om det aktuella planområdet. Syftet är också att ge intressenter som berörs insyn i arbetet med att ta fram en detaljplan och möjlighet att lämna synpunkter. Avvägningar görs mellan olika intressen, vilket innebär att alla önskemål inte alltid kan tillgodoses. I detta fall har Tosserydsborna bidragit till mycket kunskap om området i samrådet, vilket bland annat lett till att den föreslagna vägen arbetats om helt. Flera olika förslag har studerats och det som nu föreslås bedöms ge en god helhet till området med en trygg boendemiljö och ett bra samspel mellan gata, byggnader och grönytor.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Slitage på naturen

Kommunen bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla och ser positivt på att fler människor ges möjlighet att bo i närheten av naturen. För planområdets behov av ytor för lek och närrecreation kommer gott om park och naturmark att sparas och utvecklas inom planområdet, vilket också kan vara en kvalitet för de boende i Tosseryd som idag bland annat saknar en lekplats. Förslaget har justerats i dialog med kommunbiolog, som hjälpt till med avvägningar om vilka delar av området som är mest lämpliga att exploatera respektive viktigast att bevara. Planförslaget bedöms inte innebära negativ påverkan på kringliggande natur och de boende i Tosseryd kommer även i fortsättningen att ha de naturnära kvaliteter som är uppskattade idag.

Trafik i Tosseryd

Borås Stad står fast vid att detaljplanen inte bedöms medföra ökad trafik genom Tosseryd eftersom planområdet och befintliga Tosseryd endast får en förbindelse för busstrafik, gående och cyklister. Även om framkomligheten genom Borås kan vara begränsad under rusningstid bedöms det i huvudsak vara boende i befintliga Tosseryd som väljer att använda Tosserydsvägen och Knektåsvägen för att köra österut.

Områdets namn

Närheten till Tosseryd har fått ge namn till detaljplanen, det är dock bara ett ärendenamn utan formell betydelse. Ärendenamnet ändras därför inte inför antagandet. Enligt nuvarande stadsdelsindelning ligger planområdet formellt sett inom stadsdelen Nordskogen. Intresseföreningens synpunkt har förmedlats till Borås Stads namnberedning och frågan om ett eventuellt nytt stadsdelsnamn för planområdet kommer därmed att behandlas i samband med att beslut tas om nya gatu- och kvartersnamn för området, vilket sker efter att detaljplanen är klar.

G17 Gingri Kärra 1:11

Menar att den nuvarande påfarten till väg 42 inte är trafik-säker. Stopplikten och hastighetsbegränsningen respekteras inte av bilisterna vilket gör det svårt att hinna ut. Den branta backen är ett problem på vintern för de som ska till Tosseryd och de som ska bromsa för att inte kana ut i korsningen.

Undra varför de som flyttar in ska få en bättre utfart än dem som bott här länge.

Kommentar:

Nuvarande utfart

I detaljplanens samrådsskede redovisades ett förslag som byggde på att Tosserydsvägen ansluts till Långestensrondellen. Förslaget arbetades om inför detaljplanens granskningskede med utgångspunkt att ordna en annan trafiklösning på grund av de negativa synpunkterna som inkommit under samrådet. Borås Stad är positiv till att förbättra korsningen väg 42/Tosserydsvägen men det är Trafikverket som beslutar i den frågan.

G18 Hjortsered 2:2

Vill påpeka att själva processen kring beslutet inte känns transparent. Upplever att det mesta redan är beslutat med liten chans att påverka.

Anser att det är många bostäder på liten yta. Hoppas på att man åtminstone väljer bort att bygga höga hus, från 4 våningar och uppåt för att minska omfattningen och påverkan på den lantliga miljön. Många och höga hus blir opersonligt och otryggt i ett litet samhälle där alla känner alla.

Ser att det finns risk för att den nya vägen blir både överbelastad och kommer att medföra köer i rusningstrafik. Det kommer att passera minst 700 bilar varje morgon (om vi uppskattar att varje hushåll har minst en bil så blir det 500 nya bostäder och drygt 200 befintliga).

Ett alternativ vore att bygga en parallell väg ut till rondellen eller behålla nuvarande utfart till Fristadvägen.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i ett kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Parallell väg ut till rondellen har studerats och förkastats eftersom det inte ger en ändamålsenlig vägstruktur. För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalleland, se kommentar till yttrande G15.

G19 Hjortsered 3:3

Anser att höjden på de högsta husen kan förstöra den miljöbild och lantliga miljö som byggnaderna är tänkta att ligga i. Med tanke på områdets karaktär och höjdskillnader så kommer högre hus än 3 våningar utmärka sig för mycket eftersom nivåskillnaderna inte är tillräckligt varierade.

Anser att det kommer förstöra skogsmiljöerna i närområdet med vandringsleder, träningsområde för MTB.

Anser att antalet byggen blir alldeles för många och inkräktar på miljön och Tosseryd som samhälle. Detta är en miljö som har och också förhoppningsvis kommer att bevaras, i sin form med ett lantligt samhälle med hästgård, småhus osv.

Menar att detta bygge, ut efter en redan tungt trafikerad väg, som kommer göra Nordskogsleden ännu mer belastad med tung trafik, bussar och personbilar inte är genomtänkt.

Anser att det saknas en grundplan för trafik och miljö. Är positiv till att Borås växer men undrar om inte framkomligheten på redan befintligt vägnät, cykel/gångvägar och kollektivtrafik bör förbättras före byggnation eftersom trafiken kommer att öka markant.

Flyttade till Tosseryd för den lugna miljön, för närheten till naturen och landet, men även närheten till Borås kommunikationer och jobb. Är nu orolig för att Tosseryd kommer att bli exploaterat och att man kommer inkräkta på den miljö och stil som finns i området. Om 10-15 år så är risken att det inte finns några ”nära” lantliga områden kvar som man kan bosätta sig i. Ser en risk med att Tosseryd eller andra områden kommer att säljas bort av kommunen i en nära framtid.

Kommentar:

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i ett kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalleland, se kommentar till yttrande G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G20 Rännekulla 1:11

Anser att höga hus inte passar i Tosseryd. Nästan fem hundra hushåll förstör den lantliga miljön. Villor och radhus skulle fungera bättre.

Kommentar:

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

G21 Rännekulla 1:15

Ifrågasätter hur 7-8 våningshus smälter in i befintlig miljö.

Ifrågasätter att det byggs bostäder längs en hårt trafikerad vägsträcka utan övergångsställen eller säkra passager. Befarar att det sker olyckor när man ska ta sig till badplatsen. Är med i styrelsen för ÖSS roddklubb och poängterar att det inte är en allmän badplats.

Frågar sig varför det inte istället byggs på Nordskogen istället. Undrar hur det är tänkt med förskola och skola och menar att det är ont om platser i dagsläget. Tycker att villor och radhus, som i den första detaljplanen, var en bättre idé. Menar att det idag är kaos i trafiken och att trafiksituationen kommer att bli sämre. Vill inte att fina områden förstörs med ”skyskrapor”.

Kommentar:

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalceland, se kommentar till yttrande G15.

G22 Tosseryd 1:36, - två lika yttranden

Flyttade till Tosseryd för ca 3 år sedan för lugnet och närheten till naturen när det blev stökigare i Sjöbo. Anser nu att den lantliga känslan kommer försvinna helt när det kommer betonghus.

Menar att husen kommer att vara synliga från altanen. Förstår inte hur man kan uttrycka sig att det kommer vara en lantlig miljö när det planeras att bygga höghus i betong. Anser att höghusen borde istället byggas på industriområdet Nordskogen då det ligger i närheten till Sjöbo.

Inflyttningen kommer att innebära förstörelse på motionsspår och natur på privat mark. Kommer kommunen hålla efter?

Har aldrig känt sig otrygg i Tosseryd men däremot på Sjöbo. Hur kan det bli tryggare?

Undrar hur parkering för bilarna ska lösas och om de ska stå längs vägen. Anser att antalet fordon är lågt räknat och trafiken kommer belasta Knektäsvägen, vilket inte är säkert för barn och djur.

Det saknas övergångsställe vid rondellen för gående och cykeltrafikanter. Undrar vem som ska bo i husen och ifrågasätter att barnfamiljer kommer bosätta sig vid väg 42. Undrar om man planerar skola och förskola.

Kommentar:

Planområdets karaktär

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker. Utvecklingen är i linje med den strategiska planen för Sparsör, Frufällan och Tosseryd.

Området ligger även i ett utpekade utvecklingsstråk i översiktsplanen. Planförslaget har inte som utgångspunkt att bibehålla en lantlig karaktär utan att skapa en ny trivsamt och varierad stadsdel med mötesplatser och kvalitativ arkitektur. Planförslagets utformning och karaktär har studerats ingående och beskrivs närmare i kvalitetsprogrammet. För övriga Tosseryd finns det i dagsläget inga pågående planuppdrag som kan påverka den lantliga känslan.

Bebyggelsens höjd har studerats i digital 3D-modell och kommer ha mycket begränsad påverkan på utsikten från bostäderna i Tosseryd, se perspektiv i planbeskrivningen på sid 8.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Detaljplanen förbättrar tillgängligheten till passagera över väg 42. I planarbetet har Borås Stad lyft frågan om förbättringar i utformningen av passagera. Trafikverket är ansvariga för passagerans drift och utformning.

Borås Stad står fast vid att detaljplanen inte bedöms medföra ökad trafik genom Tosseryd, se kommentar till yttrande G16.

Parkering

Antalet parkeringsplatser regleras genom Borås Stads parkeringsregler och bestäms inte i detaljplanen. Det grundläggande antalet parkeringar som Borås Stad kräver i bygglovs-skedet är 11 platser per 1000 kvadratmeter bostadsyta men det kan även göras avdrag på grund av god kollektivtrafik eller mobilitetsåtgärder. Bostädernas parkering ska ske på den egna fastigheten och inte på gatumark.

G23 Tosseryd 1:4

Anser att den nya detaljplanen inte tagit hänsyn till de boende i Tosseryds önsknings. Vill framförallt förändra antalet bostäder som från början var 50 villor till att sedan blir flera jättehöga hus och totalt över 400 bostäder. Det är en ofantlig ökning från nuvarande invånarantal i Tosseryd.

» Anser att stigar, våtmarker, hagar och skog kommer att påverkas negativt av att väldigt många fler kommer vistas i vår natur. Undrar hur det är tänkt angående nedskräpningen och tror att det kommer att drabba privata marker.

- » Anser att väg 42 kommer att överbelastas och att beräkningen på 0,6 bilar per hushåll inte kommer att räcka samt att antalet parkeringar är alldeles för lågt. Menar att det leder till problem för räddningsfordon.
- » Vill ej ha en buss i Tosseryd som är sammanknuten med Torpa-Sjöbo. Eftersom det inte finns trottoarer i Tosseryd innebär bussarna en fara för barn, hästar och hundar.
- » Anser att stora höghus kommer att förstöra den lantliga miljön.
- » Tycker att uttalandet om att det skulle bli tryggare om det är fler boende är helt galet. Det finns en väldigt bra gemenskap i Tosseryd och ingen är otrygg.
- » Uppmanar till att göra nya mätningar angående bullret från vägen, helst när det är blöt vägbana. Det är väldigt högt ljud från vägen och mycket avgaser. Anser att bullerplank inte räcker.
- » Anser att det är oansvarigt gällande skattepengar att bygga en ny Nordskogsled för att styra om trafiken från Sjöbo och sedan bygga ett helt nytt samhälle precis intill vägen. Anser att det hade varit bättre att bara ha kvar den gamla vägen över Sjöbo eftersom den är tvåårlig. Trafik från Fristadhället kommer att fastna i Långestensrondellen

Kommentar:

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knal-
leland, se kommentar till yttrande G15.

Borås Stad arbetar för att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik i alla delar av kommunen, se kommentar till yttrande G15

Planförslaget ger säkra gångvägar genom planområdet som ansluter till Tosserydsvägen och passerar över väg 42. Trafiksäkerheten för gående och cykel tillsammans med bättre belysning och fler människor kan bidra till att området upplevs som mer tryggt.

Planförslaget buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

G24 Tosseryd 1:6

Menar att synpunkterna från den lantliga byn Tosseryd har bemötts på ett odemokratiskt sätt. Vill att man ska vara rädd om det goda gemytet och den lantliga karaktären.

Är kritisk till förtätning och menar att den styrs av girighet. Ett bostadsområde för så många personer ska byggas långsamt, så att människor får bo in sig

Anser att för många personer trycks ihop på för liten yta. Ett bostadsområde för så många personer ska byggas långsamt, så att människor får bo in sig. Det finns att lära sig av tidigare misstag utan att nämna något vid namn. Är inte emot att bygga boende, bygg med huvudet och inte med girigheten i famnen.

Att människor känner sig trygga i sitt område är också en vinst för samhället. Här är det vi-känsla, vi bryr oss, har bott in oss, byggt byn under århundraden.

Ifrågasätter att bostäder byggs så nära en starkt trafikerad väg. Tror att dålig miljö och hälsa kan bli en kostnad i framtiden. Ifrågasätter att det räknas med 0,6 bilar per hushåll. Menar att Nordskogsleden lett till ökad restid och fara för räddningsfordon. Anser att bostäder bör byggas på Nordskogen och att transporter från industri kan skada naturområdet.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

Antalet parkeringsplatser regleras genom Borås Stads parkeringsregler och bestäms inte i detaljplanen, se kommentar till yttrande G22.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knal-
leland, se kommentar till yttrande G15.

G25 Tosseryd 1:8

Anser att det är för många bostäder och för höga hus samt för få parkeringsplatser. Undrar om bilar kommer parkeras på vägen. Anser att busstrafiken kommer att ta bort på-landetskänslan och slita på väg och miljö. Är kritisk till närheten till tungt trafikerad väg och undrar hur högt bullerskyddet blir. Menar att det kommer att bli ett ökat tryck på det lilla samhället att hantera det ökade antalet människor och ökad trafik.

Kommentar:

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Borås Stad arbetar för att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik i alla delar av kommunen, se kommentar till yttrande G15

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15. Bullerskyddet kommer att bli 3-4 meter högt och utformas som vall- och eller plank.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

G26 Tosseryd 2:1 - två lika yttranden

Anser att det inte är mycket som ändrats sedan förra förslaget.

Tycker att det är för mycket bostäder på liten yta. Undrar hur parkering ska lösas.

Anser att 7-våningshus är för högt och att det inte blir lantligare för att det är i trä samt att det inte blir lägre för att man bygger mot en bergssida.

Menar att byggandet av vägar inte hänger med byggandet av bostäder.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Antalet parkeringsplatser regleras genom Borås Stads parkeringsregler och bestäms inte i detaljplanen, se kommentar till yttrande G22.

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

En trafikutredning gjordes inför granskningen för att säkerställa att det finns kapacitet i det omgivande vägnätet, Se kommentar till yttrande G15.

G27 Tosseryd 1:16

Motsätter sig/överklagar planområdets nuvarande utformning.

Anser att husen är för höga och att man struntar i utsikten från de redan boende. Vill att man bygger tvåvåningshus och sparar en ridå med skog mellan planområdet och gamla Tosseryd. Anser även att man ska ha träpanel och rödfärg, hjärnvitriol eller lasyr för att passa in.

Anser att antalet nya lägenheter är för stort och det ligger för tätt. Antalet bör halveras. Det nya antalet invånare kommer att bli för stort och nuvarande Tosseryd kommer att överbelastas. Välkomnar nya boende men i lagom mängd.

Menar att vägnätet kommer inte att klara den ökade trafiken och att det redan nu kör många, även från Sjöbo, över Tosserydsvägen/Hybergsvägen. Det finns även en del trafikanter som undviker Nordskogen och kör över Sjöbo för att slippa Nordskogsleden. Undrar hur Centrum, Knalleland samt Tosserydsvägen klarar den ökade trafikgenomströmningen.

Menar att den sista gamla bevarade ”byn” i närhet till Borås tätort kommer att försvinna. Det gamla bör bevara annars kommer man att ångra detta en dag om det kommer att bli verklighet.

Kommentar:

Bebyggelsens höjd har studerats i digital 3D-modell och kommer ha mycket begränsad påverkan på utsikten från bostäderna i Tosseryd, se perspektiv i planbeskrivningen på sid 8. Detaljplanen styr att de högre husen i anslutning till höjden ska utföras med träfasad. Enligt avsikten i kvalitetsprogrammet kommer även en stor del av den övriga bebyggelsen att utföras med träfasader varav en del med rödfärg och järnvitriol.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalleland, se kommentar till yttrande G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G28 Tosseryd 1:22

Tycker fortfarande husen är alldeles för höga och för nära Tosserydsvägen. Placera höga hus längre ned och endast låga hus nära Tosseryd.

Förstår inte varför man ska bygga utmed väg 42 när vägen dragits om för att inte belasta Sjöbo.

Anser att Tosserydsvägen kommer bli mer trafikerat, vilket innebär fara för barn och vuxna eftersom det saknas trottoar.

Undrar hur man tänker med hastighet och övergångsställe för fotgängare vid Fristadvägen. Den stora volymerna innebär risk för olyckor.

Kommentar:

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

Borås Stad står fast vid att detaljplanen inte bedöms medföra ökad trafik genom Tosseryd, se kommentar till yttrande G16.

Detaljplanens förbättrar tillgängligheten till passagerna över väg 42. I planarbetet har Borås Stad lyft frågan om förbättringar i utformningen av passagerna. Trafikverket är ansvariga för passagernas drift och utformning.

G29 Tosseryd 1:30

Anser fortfarande att höghusen inte passar in i miljön. Låghus eller villor smälter mer in.

Anser även att det blir alldeles för många bostäder och att den lantliga miljö försvinner.

Undrar hur lilla Tosseryd ska klara av alla människor, hundar och bilar som kommer att röra sig i området.

Kommentar:

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

G30 Tosseryd 1:37

Förstår inte varför man ska bygga utmed väg 42 när vägen dragits om för att inte belasta Sjöbo.

Undrar om någon landskapsarkitekt sett/godkänt det här med alla höga hus och tycker att det inte smälter in i miljön. Undrar om någon varit på plats i Tosseryd och känner att allt kommer att byggas sönder.

Tycker att man kan bygga höghus på Nordskogen.

Kommentar:

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15. Även landskapsarkitekter har varit delaktiga i arbetet med detaljplanen.

G31 Tosseryd 1:43 - två lika yttranden

Ställer sig frågande till hur man tänkt sig med ökad trafik, speciellt på Nordskogsleden. Ser risk för flaskhalsar och olyckor men även för köbildning i det nya området och i Långestensrondellen.

Förstår inte att flervåningshus kan passa in i ramen för en lantlig miljö.

Kommentar:

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knal-land, se kommentar till yttrande G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G32 Tosseryd 1:52

Anser fortfarande att husen som angränsar till Tosserydsvägen är för höga. Lämpligt vore att lägga endast "radhus" med max två våningar i hela den övre delen mot Tosserydsvägen för att bevara lantligheten i Tosseryd.

Menar att det hade väl varit bättre att flytta alla hus med 3 våningar och uppåt nedanför sjuvåningshusen.

Är inte emot att Borås expanderar, men att klämma in mängder med höga hus i ett område som har varit naturskönt och lugnt känns udda.

Anser att ökningen av boende kommer att belasta vägarna som Tosseryds vägföreningen betalar för och öka nedskräpningen.

Kommentar:

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

G33 Tosseryd 1:60 - två lika yttranden

Anser att den uppdaterade detaljplanen fortfarande behöver justeras.

Anser även att den lantliga charmen kommer att försvinna om det trycks in så många bostäder i form av 3-7 våningshus. Tosserydsborna har valt just Tosseryd på grund av den lantliga charmen. Lugnet som tosserydsborna upplever och uppskattar idag kommer därmed att försvinna och tryggheten kommer att bli sämre. Det blir även mer liv och rörelse i området. Anser också att enplanshus eller villor hade smält in i omgivningen.

Anser att det som ska byggas på "platån" närmast Tosserydsvägen (punkt 4, 5 och 6 i illustrationskartan) ska tas bort helt för att det stör utsikten och känslan av den lantliga charmen samt medför buller. De som bor allra närmast kommer få utsikt rätt in i ett bostadsområde.

Anser att det är bättre att låta skog växa upp igen så det blir en tydlig gräns mellan det nya bostadsområdet och Tosseryd, då kommer den lantliga känslan att kunna överleva.

Anser att den rådande trafiksituation som är idag glömts bort. Alla som ska ta sig igenom knallelandsrondellen morgon/eftermiddag innebär långa köer och olyckor som följd. Ett till bostadsområde innebär att det blir kaotiskt med fler olyckor som följd.

Kan heller inte förstå hur det kan byggas ett så stort bostadsområde nära en så hårt och tungt trafikerad väg med allt buller och luftföroreningar det medför.

Vill bevara den lantliga bykänslan i Tosseryd och inte ha flerbostadshus och bostäder på platån mot Tosserydsvägen.

Kommentar:

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalleland, se kommentar till yttrande G15.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

G34 Tosseryd 1:73

Tycker att det är en skandal att kommunen totalt kör över invånarna i byn.

Är med på att Borås behöver utvecklas men att totalt förstöra den byn närmast stan är ett demokratiskt svek mot byborna och ett svek i att bevara mysiga miljöer nära staden. Det finns fortfarande inget rimligt argument för att bygga åttavåningshus närmast upp mot byn.

Bestrider hela detaljplanen för nya området.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

G35 Tosseryd 1:75

Anser att det presenterade förslaget med 400 bostäder i höga hus är ett brutalt ingrepp som inte tar hänsyn till befintliga boende eller Tosseryds lantliga charm. Hoppas och tror att det finns ambition att låta stadens områden växa varsamt utan att tappa sin karaktär. Att addera 400 fastigheter till ett lantligt samhälle med ca 100 fastigheter rimmar inte alls med en sådan ambition.

Ber om att minska antalet våningar ytterligare, särskilt vid sammanlänkningsvägen med det gamla Tosseryd så att övergången görs så harmonisk som möjligt.

Har förståelse för att Borås måste växa, men låt staden växa med omtanke och respekt för befintliga miljöer.

Kommentar:

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G36 Tosseryd 1:85 och 1:4

Anser att belastningen på Tosseryds natur, sjöar, vattendrag och övrig mark kommer att öka avsevärt. Man bör beakta att detta är till största del privatägd mark som används som betesmark och till övriga jordbruksändamål. Menar att området ej är särskilt lämpat som rekreationsområde för så många mer människor än vad det finns där idag. Den ökade åverkan och nerskräpning kan påverka relationen mellan invånarna och markägarna.

Blir som markägare orolig och kommer få ta ansvar för att ta vara på skräp, sopor och återställa övrig påverkan på natur och mark. Anser att antalet bostäder bör minskas till ca 40-60 enbostadshus.

Undrar om Borås kommun har någon plan för hur detta problem ska lösas.

Om man nu eftersträvar att få en lantlig karaktär på området bör husens höjd maximeras till 3 våningar istället för 6-7 våningar. Undrar hur kan det vara möjligt att planera ett bostadsområde där man måste börja med att bygga en mängd bullerdämpande åtgärder.

Kommentar:

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

G37 Tosseryd 1:87

Anser att husen fortfarande är för höga och att fyra- fem våningar i den norra delen av planen kommer att synas från Tosseryd och skymma utsikten från Tosseryd.

Anser det fel att planera bostäder vid samma hårt trafikerade väg som tidigare gick genom Sjöbo. De höga husen i planområdet kommer att få samma bullerstörningar som fanns i Sjöbo innan genomfarten flyttades ut.

Uppmanar att behålla den lantliga omgivningen och bara bygga villor och radhus.

Angående den stora befolkningsmängden: Enligt planen med 430 bostäder så betyder det att det kommer att bo minst 1300 personer i området. Enligt uppgift från möte med er så beräknar ni att det skall finnas 0.6 bilar per lägenhet. Det betyder ca: 260 bilar. Det måste vara en fel kalkylering. Sverige har ca: 4.7 miljoner bilar på 10 miljoner invånare, det betyder 47% av invånarna som har bil. Med 1300 personer i området skulle det bli ca: 610 bilar, vilket jag tror mer på. Det kommer att få stora konsekvenser för oss som bor i Tosseryd. Har ni kalkylerat med parkeringsplatser för alla dessa bilar. Många av dessa personer kommer att arbeta på östra sidan av Borås och då kommer dom inte att välja att åka genom centrum av Borås utan det blir enklare att åka genom Tosseryd och Knektåsvägen ut till Hybergsvägen. Detta kommer att slita hårt på våra vägar som vi i Tosseryd underhåller själva genom vägföreningen samt att det blir problem med säkerheten då vägen är smal och krokig och att det bor folk med utfarter på vägen. När alla dessa människor skall gå ut på sin fritid så kan dom bara gå en riktning och det är upp igenom Tosseryd, åt andra hållet finns väg och järnväg, vilket kommer att slita hårt på naturen och störa alla hästar som betar i hagen på vår lantliga miljö.

Kommentar:

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

När Sjöbo byggdes på 50-talet var inte trafiken så omfattande och husplaceringarna är därmed inte anpassade efter de senare tillkomna bullerstörningarna. Vid planläggning av ett nytt bostadsområde vid en redan trafikerad väg finns bättre förutsättningar att ta hänsyn till störningarna från start vid planering av bullerskydd och husplaceringar.

I trafikutredningen har trafikallsträngen från området beräknats utifrån 460 bostäder och 5 bilrörelser per bostad och vardagsdygn vilket är en rimlig och vedertagen bedömning som inte underskattar trafikmängden. Planområdets parkeringsbehov kommer att lösas inom kvartersmark dvs inom de egna fastigheterna enligt Borås Stads parkeringsregler.

Planområdet bedöms inte leda till någon stor trafikökning på Tosserydsvägen. Det är inte sammankopplat med Tosserydsvägen och för resor mot östra Borås, är väg 42 via Paradisvägen i Sparsör ett både snabbare och naturligare vägval.

De stora natur- och rekreationsområdena bedöms räcka till alla, se kommentar till yttrande G16.

G38 Tosseryd 1:92

Tycker att det hade varit bra om nån av de tilltänkta parkerna kunde inrymma en mindre fotbollsplan/basketplan så att även de äldre barnen i Tosseryd och det nya området har en idrottsplats nära.

Kommentar:

Centralt i området planeras en grön parkyta med lekplats och klippta gräsytor. Ytan är inte tillräckligt stor för att rymma en fotbollplan men kan fungera för bollek.

G39 Tosseryd 1:91

Riktat kritik mot att ingen förstått vad vi i Tosseryd främst varit kritiska till. Det har aldrig varit vägen mellan Tosseryd och rondellen och eventuellt avstängning av befintlig väg. Det som oroar de flesta som bor här är vägen från Rondellen över Nordskog, där korkar det igen redan idag. Anser att det behöver planeras hur väg42 samt Hybergsvägen som också är hårt belastad ska fungera INNAN ni tänker på att bygga så många bostäder på denna sida stan!

Anser att de höga husen bör placeras vid väg 42 och inte vid berget som i förslaget. MEN det är klart...där får man ju ingen sjöutsikt på samma vis som om man bygger där det redan är högt, oj då, det är där haken var.

Från 60-70 villor, som passat in i bebyggelsen runt omkring och något radhus med 2våningar till 430 bostäder där det inte är med en enda villa? Jag är inte dum, förstår att allt handlar om pengar (svårt att få det gå ihop med 60 villor kontra 430 bostäder) men snälla för en gång skull, börja på rätt ände av snöret! Se över vägen vid Nordskog innan ni gör något. Det kommer sluta med att folk åker över Sjöbo och så är vi tillbaka på ruta ett.

Har fått höra att det inte är någon idé att lägga någon kommentar, då detta har bestämts innan vi ens fick chansen till att opponera oss. Men jag gör ett försök och hoppas på att Borås inte är så insytlad som det sägs.

Kommentar:

Under samrådet framfördes omfattande kritik mot förslaget att stänga Tosserydsvägen och att dra trafiken via det nya planområdet. Borås stad har därför valt att tillgodose önskemålet om att bibehålla Tosserydsvägen och att separera Tosseryds respektive planområdets väganslutningar från varandra. Borås Stad är medvetna om att belastningen på delar av väg 42 är mellan hög under rusningstrafik men bedömer ändå att trafikökningen från planområdet är fullt acceptabel. På sikt finns behov av åtgärder för att öka framkomligheten och den frågan hanteras i stadens arbete med Trafikplanen, se G15.

För föreslagna hushöjder och antalet bostäder, se kommentarer till G15.

Inkomna synpunkter föranleder alltid att avvägningar görs mellan olika intressen och de kan därmed leda till både större eller mindre ändringar av planförslaget, se kommentar G16.

G40 Tosseryd 1:94

Menar att planbeskrivningen innehåller felaktigheter och att namnet bör ändras till Nordskog eller Råfseryd.

Menar att det inte är säkert att så många ungdomar ska behöva ta sig över en väg där det inte finns ett övergångsställe när de ska till Öresjö och bada.

Menar även att det medför stora risker att köra Nordskogsleden i rusningstrafik på grund av mängden långsamma fordon och värdslösa omkörningar. Trafikmängden bör inte ökas innan det finns säkrare tillgänglighet norrut.

Jämför Tosseryd med Mexico City och undrar om Mexico City är tryggare för att fler rör sig utomhus under dygnets alla timmar.

Ifrågasätter de planerade dammarna och undrar om det är säkert för barnen.

Undrar om det är hållbart att tränga ihop 1500 personer i en liten ö på landsbygden där enda servicen är en förskola. Ifrågasätter även närheten till väg 42 med hänsyn till hälsorisker kopplat till buller och avgaser samt brist på sol. Ifrågasätter även att höghus byggs på landbygden.

Anser även att man ska bygga låga hus i trä istället för höga i betong eftersom det är hållbart.

Vill att bussen ska vända i det nya området. Det blir ca 400 meter kortare än att gå till hållplatsen på väg 42.

Den nuvarande bussen som kör till Tosseryd går fem dagar i veckan under skolarbetet. Under sommarlovet är bussen indragen. Det innebär att bussen går morgon och eftermiddag 215–220 av årets 365 dagar. Övriga dagar går det ingen buss till Tosseryd.

Ändhållplatsen ligger vid gränsen till Tosseryd 1:94, men för ofta står bussen utanför fönstret. Vill inte ha fler bussar som står där eller fler bussar som sliter på vägen, vilken skulle innebära ökade kostnader för samtliga i Tosseryd. Den mark som en ny vändhållplats skulle anläggas på är för övrigt ett gammalt gravfält.

Ifrågasätter också Västtrafiks intresse av att köra turer ett par gånger om dagen fram till 20. Merparten av de boende i Tosseryd som är hemma på dagen och kan tänkas åka buss mellan 09 – 15 är ålderspensionärer och betalar ingen avgift för resan.

Undrar om Västtrafik är intresserad av att sköta en eventuell vändplats i byn Tosseryd och beredda att betala för det ökade vägslitaget. Anser att en bussvändplats bör anläggas i Råvsrydsområdet.

Utgår ifrån att skolbussen fortsätter att vända vid billackeringen.

Sedan Rävstrydsområdet i det närmaste kalhöggs försvann rådjuren från stråk som de i årtal rört sig längs. Nu har de åter sökt sig dit. Om en eventuell byggnation kommer igång igen, trängs de undan.

Lämna ett grönområde 100 meter in på Rävstrydsområdet från väg 42. Tillåt småhus i det övriga området, då blir miljön bättre för såväl människor som djur.

Med 1200 – 1500 fler människor ökar slitaget på det naturområde som ligger närmast Rävstrydsområdet, det vill säga Tosseryd. Undrar hur ska det ska skyddas.

Anser att husen som gränsar mot Tosseryd blir för höga, sänk höjden till två våningar.

Vill att det inte ska byggas höga hus och att lantliga och kulturhistoriska miljön ska bevaras.

Kommentar:

Detaljplanen är namngiven efter närmaste större ort. Borås Stad ger inte namn åt stadsdelars mindre delområden eller bostadsområden.

Detaljplanens förbättrar tillgängligheten till passagerna över väg 42. I planarbetet har Borås Stad lyft frågan om förbättringar i utformningen av passagerna. Trafikverket är ansvariga för passagernas drift och utformning.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knal-
leland, se kommentar till yttrande G15.

Planförslaget ger säkra gångvägar genom planområdet som ansluter till Tosserydsvägen och passager vid väg 42. Trafiksäkerheten får gående och cykel tillsammans med bättre belysning och fler människor kan bidra till att området upplevs som mer tryggt.

Dammarna inom området är nödvändiga för att fördröja dagvatten för att undvika överbelastning och översvämning i dagvattensystemet. De ska utformas för sin tekniska funktion med ger även vattenspeglar som kan förhöja områdets grönytor. Även säkerhetsaspekten är viktig när dammarnas utformas.

Borås Stad arbetar för att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik i alla delar av kommunen, se kommentar till yttrande G15. Västtrafiks avsikt är att både skolbuss och linje 31 kommer att fortsätta att vända i Tosseryd som idag och att antalet turer på sikt kommer att öka.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

Kommunen bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

G41 Tosseryd 1:98

Ifrågasätter varför en byggnation påbörjas med bullerplank. Undrar om buller och luftföroreningar som var farliga för de på Sjöbo inte gäller för det planerade området.

Undrar om någon landskapsarkitekt sett eller godkänt höghusen och menar att de inte smälter in i miljön. Undrar även om någon tjänsteman har varit på platsen.

Kommentar:

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15. Även landskapsarkitekter har varit delaktiga i arbetet med detaljplanen, som inneburit flera platsbesök.

G42 Tosseryd 1:103

Vill inte att idyllen ska förstöras av höghus.

Tycker att framkomligheten har försämrats med Nordskogsleden eftersom man inte kan komma förbi tunga fordon. Menar att trafiken kommer att öka markant vilket resulterar i en ohållbar trafiksituation. Trafiken kommer även att öka på Tosserydsvägen som inte är gjord för mycket trafik.

Undrar vart de nya invånarna ska gå i skolan eftersom Sjöboskolan och Erikslundskolan är hårt ansatta idag.

Är inte rädd för att dela med sig av naturområden men tycker att det är för många på en gång.

Kommentar:

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knal-
leland, se kommentar till yttrande G15.

Sjöboskolan och Erikslundsskolan kommer under överskådlig tid vara de närmaste grundskolorna. Kommunens lokalför-

sörjningsförvaltning ser kontinuerligt över så att skolornas kapacitet stämmer med behovet. Det finns förnärvarande inga planer på nya skolor.

G43 Tosseryd 1:106

Noterar en förtätning söder om Tosserydsvägen med höghus upp till 7 våningar trots önskemål om 2-3 våningar. Anser att den nya stadsdelen innebär en kraftigt ökad påfrestning på naturen.

Anser även att det är olämpligt och trafikfarligt med en bussutfart mitt i backen på Tosserydsvägen.

Undrar hur man kan planer så nära väg 42 när man tidigare flyttade samma väg som gick genom Sjöbo.

Kommentar:

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Korsningen avses utformas med väjningsplikt för bussen ut på Tosserydsvägen.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

G44 Tosseryd 1:107

Anser att man inte har laglig rätt att kalla området för Tosseryd eftersom det inte stämmer med kommunens gränskartor. Namnet Tosseryd förknippas med behaglig ljudnivå såväl inom- som utomhus, ren luft i lantlig idyll, villabebyggelse och människor som känner varandra.

Är tacksam för att den direkta anslutningen till Fristadsvägen är kvar.

Undrar om genomfartsleden byggdes för de boendes störning av trafikbuller eller om det i första hand var för att skapa en anslutningsväg till industriområdet Nordskogen. Har svårt att se något annat svar på att det nu planeras vi väg 42.

Har hört att kommunen även har planer för ett nytt bostadsområde på Gässlösa med 300 m skyddsavstånd till väg 27 vilket låter genomtänkt. Torpa, Sjöbo är däremot inte lika genomtänkt med 25 m. skyddsavstånd. I stället för att mäta och redovisa dagens trafiksituation med högt vägbuller går man på en beräknad modell för trafiksituationen 2040.

Har gjort egna mätning med ett kalibrerat mätinstrument en torsdag kl. 16.15 – 16.45. På altanen, c:a 50 från Tosserydsvägen uppmättes 37-40 dbA och upp till 45-47dbA när en bil passerade. Vid nya områdets östra gräns visade mätaren c:a 50 dbA konstant vägbrus som sedan ökade succesivt ner mot Fristadsvägen. På området där dom närmaste husen planeras, c:a 25-30 m från vägen uppmättes 60 -65 DBA och nere på gångbanan längs vägen 75- 87dbA när bilar passerade.

Det är möjligt att med olika lösningar som bullerplank, isolerglas etc. få ner värdena till nivå som krävs enligt rådande bestämmelser men det är också känt att människor mår dåligt av dessa ändå relativt höga värden. Anser att människor i moderna nyplanerade områden, utanför stads-kärnan, ska inte behöva utsättas för dessa nivåer och att det är oansvarigt av beslutsfattare och tyder på en okunnighet.

Menar att det inte finns något intresse av att bygga på Nordskogen på grund av trafiksituationen på Knalleland. Anser att Stena Metall bör flytta och att bostäder bör byggas på Nordskogen istället.

Menar att planarkitekterna inte tagit hänsyn till Strategisk plan för Tosseryd, Frufällan och Sparsör där anpassning till landskapets karaktärsdrag, bebyggelsestruktur, natur- och kulturvärden framhölls. Den lantliga karaktären har bytts ut mot opassande höga hus och bostadslängor. Undrar vilka miljökonsekvenser det innebär för Tosseryd och dess invånare att antalet boende ökar och med det nedskräpning och slitage. Menar att den ökade trafiken på den dåligt upplysta Tosserydsvägen är en säkerhetsrisk.

Anser att Tosserydsvägen inte klarar av mer tung trafik och vändplan i en trevägskorsning är inte en trafiksäker lösning. För Tosserydsborna är den nya hållplatsen bättre än att gå till väg 42. Skolskjuts behövs men reguljära turer kan vända i det nya området.

Kommentar:

Närheten till Tosseryd har fått ge namn till detaljplanen, det är dock bara ett ärendenamn utan formell betydelse. Ärendenamnet ändras därför inte inför antagandet. Enligt nuvarande stadsdelsindelning ligger planområdet formellt sett inom stadsdelen Nordskogen. Synpunkten har förmedlats till Borås Stads namnberedning och frågan om ett eventuellt nytt stadsdelsnamn för planområdet kommer därmed att behandlas i samband med att beslut tas om nya gatu- och kvartersnamn för området, vilket sker efter att detaljplanen är klar.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15. Beräkningarna utgår från Trafikverkets modell där trafikflödena,

och därmed även bullernivåerna, räknas upp för varje år. För att hantera variationer vid trafikflöden och väderlek utgår bullerutredningen från beräknade ekvivalenta bullernivåer.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

I nuläget är det inte möjligt att bygga bostäder på Nordskogen, då området är planlagt för industriändamål.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalceland, se kommentar till yttrande G15.

G45 Tosseryd 1:108

Undrar hur man kan planera ett område som måste ha bullerplank mot väg 42. De bullervärden som är angivna är ett snitt på hela dygnet. Men dagtid då man vill är ute i sin trädgård så är den mycket högre än på natten.

Undrar hur barn och vuxna ska ta sig från området till Öresjö för att bada eller ta sig till skola eller affär på Sjöbo när det inte finns övergångsställe.

Undrar när det tänkt att förskolan ska byggas och vart barnen ska ta vägen innan den byggs.

Det kommer att bli en ökad mängd bilar till och från Borås på Nordskogsleden. Detta gör att ambulans och polis får svårare att ta sig fram vid en olycka. Det finns inte idag någon möjlighet för dem att köra om på Nordskogsleden.

Om bussen från det nya området skall köra upp i Tosseryd och vända kommer trafiken i Tosseryd att öka. Plus att det blir ett större slitage på vägen vars kostnad vi i Tosseryd får stå för då den är en vägsamfällighet.

Undrar hur kan man påstå att med mer folk i rörelse så kommer tryggheten att öka. Det är inte i skogen eller i en glesbefolkad by som de flesta brotten sker. Det händer där det finns mycket folk.

Vänder sig emot att den lantliga idyll som Tosseryd är idag kommer att fösvinna. Att bygga den mängden hus och hus som är upp till 7 våningar höga är att förstöra den idyllen. Idag finns det ett hyreshus på 2 våningar i Tosseryd annars bara villor. I den ursprungliga planen från 2011 pratades det om 50-60 st villor och parhus. Anser att det hade varit ett mycket bättre förslag än dagens.

Kommentar:

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

Detaljplanens förbättrar tillgängligheten till passagerna vid över väg 42. I planarbetet har Borås Stad lyft frågan om förbättringar i utformningen av passagerna. Trafikverket är ansvariga för passagernas drift och utformning.

Områdets förskola hanteras i avtal med explotören med målsättningen att den ska byggas i tidigt skede när detaljplanen vunnit laga kraft.

Planförslaget ger säkra gångvägar genom planområdet som ansluter till Tosserydsvägen och passager vid väg 42. Trafiksäkerheten för gående och cykel tillsammans med bättre belysning och fler människor kan bidra till att området upplevs som mer tryggt.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G46 Tosseryd 1:110

Anser att det inte har tagits någon hänsyn till synpunkter som lämnats in tidigare.

Har fortfarande önskemål om att de höga husen ska tas bort eller flyttas till området nere vid rondellen då de ej skulle störa.

Anser att områdets lantliga känsla förstörs om det ligger så höga hus vid infarten till Tosseryd.

Området vid uppfarten är enligt planen belamrad med massa hus på liten yta. Svårt att förstå att alla hus ska stå så tätt vid uppfarten. Önskar att de flyttas till de grönområden som är planerade i området vid rondellen.

Har även svårt att förstå att bebyggelsen ska vara så koncentrerad till denna lilla yta då hela Nordskogen står tom. Att Stena inte kan flyttas låter otroligt om det genererar mer yta.

Menar att Nordskogsleden inte är anpassad för den trafik som uppstår med så många inflyttade. Det är redan stop i trafiken dagligen då det går tung trafik som stoppar upp. Det kommer att öka genomfarten i Tosseryd och ökar genomfarten ökar trafikfarorna.

Anser även att det är farligt att bussen kommer ut mitt i Tosserydsbacken. Har inga önskemål om fler bussar i byn utan det fungerar bra att ta 150 bussen nere på stora vägen. Förslagsvis kan bussen vända i det nya området.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

För föreslagna hushöjder, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen och Knalleland, se kommentar till yttrande G15.

Bussgatans korsning vid Tosserydsvägen är belägen ovanför backens krön, på relativt plan mark. Därmed bedöms korsningens utformning som trafiksäker. Korsningen avses att utformas med väjningsplikt för bussen ut mot Tosserydsvägen.

G47 Tosseryd 1:113

Berättar att det är med sorg i hjärtat jag ser hur kommunen förstör den lantliga byn genom att bygga ett helt orimligt område av höga hus och invånarantal till max. Kommunen gör detta för att maximera antalet bostäder men att överbefolka en lantlig byggd är helt orimligt. Undrar om målet är att alla ska bo i lägenhet för att öka befolkningen så snabbt som möjligt på liten yta. Undrar även varför kommunen kör över sina medborgare.

Anser att tillräcklig hänsyn inte har tagits gällande befintlig miljö i närområdet då planförslaget tagits fram.

Undrar hur privat åker-, hag-, och känslig våtmark ska klara av att bära alla tilltänkta människor. Det kommer att få konsekvenser när kommunen inte har möjlighet till att sätta upp till exempel papperskorgar i befintliga Tosseryd.

Anser att Höghusen som planeras i detaljplanen kommer att förstöra den lantliga miljön som finns i Tosseryd. Höghus passar inte in estetiskt i ett villakvarter. Detta är inte att förtäta ett befintligt område utan att exploatera en helt ny stadsdel. När en utbyggnad av befintlig stadsdel görs ska det enligt Borås stads egna riktlinjer tas i stor beaktning vad som tidigare finns i området. Undrar varför man har frångått sina egna riktlinjer.

Ett höghusområde kommer aldrig att bli en del av Tosseryd och dess lantlig miljö, även om man menar att bebyggelsen kommer att upplevas frikopplad från övriga Tosseryd och skapa ett segregerat samhälle.

Menar även att kommunen lovade att största delen högre hus skulle byggas i södra delen för att smälta in bättre i miljön men att detta inte har ändrats. Ser negativt på att lägga i princip alla höghus på område 4 och 5 då det stör den naturliga dalgången som går genom Tosseryd och väster ut mot Öresjö. Anser att det i detta område bör byggas max tvåvåningshus för att inte gå över trädnivå.

Anser att det är ologiskt att bygga ett bostadsområde så nära väg 42. Man byggde förbifart Sjöbo för att inte ha trafiken nära bostäder men nu gör man om samma misstag igen och bygger bostäder vid väg 42.

Kommentar:

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Detaljplanens antal bostäder lägger grunden för god kollektivtrafik i kommunalt utvecklingsstråk, se kommentar till yttrande G15.

Borås Stad bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Räfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

G48 Tosseryd 1:118

Anser att detaljplanen inte tagit hänsyn till de boende i Tosseryd och tidigare synpunkter.

Har valt att bo i Tosseryd just för att det är ett lugnt och naturnära område med en lantlig miljö. Anser att höghusen inte passar in i en lantlig miljö. Förstår att man vill bygga i Tosseryd men relativt nära till stan. Tycker att den första detaljplanen som presenterades med cirka 60 villor och parhus var ok. Tycker även att höghusen bör tas bort ur detaljplanen då endast villor och låga hus i lantlig stil smälter in i omgivningen.

Undrar om vägföreningen ska stå för det extra underhållet som kommer att behövas då många kommer välja vägen upp över Tosseryd istället för Knalleland. Långestensrondellen kommer att bli överbelastad, framförallt under morgontrafiken. Tycker att anläggandet av en väg rakt igenom en ny stadsdel känns ogenomtänkt och osäkert.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

En avvägning har gjorts mellan att bygga en del högre hus och ta mer mark i anspråk, se kommentar till G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

Borås Stad står fast vid att detaljplanen inte bedöms medföra ökad trafik genom Tosseryd, se kommentar till yttrande G16.

G49 Tosseryd 1:118

Fick dåligt gehör på det tidigare inskicket och önskar att det ses över igen. Det enda som det svarats på är några standard-svar och inte alla synpunkter.

Menar att skogarna uppe i Tosseryd inte kommer klara av den ökade belastningen med tanke på att det redan nu är svårt att ta sig till Kyppespåren bara det regnat lite. Det är redan nu enorma vattensamlingar på vägen dit och ska fler gå där kommer det inte att gå att komma fram alls.

Bullermätningen som är gjord är utslagen på hela dygnet. Anser att den ljudnivå som råder dagtid då flest bilar passerar bör granskas igen, speciellt under våta väglag. Menar att ljudnivån kommer att bli otroligt högt

Anser att det bör planeras färre och lägre hus för att inte förstöra den lantliga idyllen. Mängden avgaser vid vägen är ohälsosam att leva vid.

Menar att den enfiliga Nordskogsleden är farlig för utryckningsfordon och att långtradare fastnar i backarna. Undrar hur det kommer att bli med mer trafik på vägen.

Flyttade till Tosseryd för att leva en klimatsmartare livsstil. Har frigående höns och kalkoner, köttkaniner och får för att få lammkött samt odlingar för självhushåll. Är orolig för mina djur och kommer inte våga ha dem ute om så mycket fler människor kommer. Undrar om det är att tänka på miljön.

Kommentar:

En avvägning har gjorts utifrån de inkomna yttrandena, se kommentar G16.

För kapaciteten på väg 42 genom Nordskogen, se kommentar till yttrande G15.

Kommunen bedömer att de stora natur- och rekreationsområdena med fina stigar genom Råfserydskogen som ansluter till Kypeterrängen räcker till för alla, se kommentar till yttrande G16.

Planförslagets konsekvenser för risk och buller vid väg 42 har studerats ingående, se kommentar till yttrande G15.

Planområdets karaktär kommer att genomgå en stor förändring när byggnation sker, visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation, se kommentar till yttrande G22.

G50 Tosserydsborna – namn saknas

Har hört ryktesvägen att den livsfarliga vägen från Tosseryd till väg 42 ska vara kvar. Menar att den utfarten är livsfarlig. Är rädd för att bli påkörd bakifrån vid infart från väg 42 och menar att backen från Tosseryd är en dödsfärd på vintern. Har väntat på en ny och trygg utfart i årtal.

Tycker att det är positivt att bygga olika typer av boende för att alla som vill ska få bo i det trevliga samhället.

Kommentar:

Förslaget arbetades om inför detaljplanens granskningsskede med utgångspunkt att ordna en annan trafiklösning på grund av de negativa synpunkterna som inkommit under samrådet, Se yttrande G17.

G51 Hyresgästföreningen Sjuhärad

Hyresgästföreningen har inget att Erinra.

G52 Boende på Döbelsgatan

Är uppvuxen i Tosseryd och ser fram emot utbyggnaden.

Anser att det bör göras enkelt att för folk att parkera längs Tosserydsvägen nära torget på vägen hem från jobbet eftersom de flesta i Tosseryd är bilburna. Eftersom en bussgata förläggs mot Tosserydsvägen begränsas möjlighet till nyttjande av handel för bilburna.

Anser även att det bör göras plats för några cykel-/pendelparkeringar vid Fristadvägen då inte alla i Tosseryd bor nära 150-bussen.

Menar att det bör skapas ständig variation i nya bebyggelsen. Undvik att bygga ”förort” med enformiga huslängor. Bygg likt Hestras nyare stil för mysig kvalitetskänsla. Bygg gärna med några vackra torn i ändarna på kvarteren för en tidlös känsla. Folk vill till Tosseryd för det naturnära, inkonsekventa och mysiga i bygden.

Menar även att det bör göras plats för odlingslotter med gemensam grillplats som kan brukas av boende, det kan utgöra en viktig social samlingspunkt för de nyinflyttade.

Anser att den befintliga stallbyggnaden bör rustas upp till aktivitetscenter och loppmarknad. Estetiskt sett utgör den ett viktigt historiskt inslag för området in i framtiden.

Kommentar:

Det bör vara möjligt att ordna parkering längs Tossrydsvägen. Det är en fråga för Tosseryds vägförening och fastighetsägaren.

Borås Stad ser det som positivt att ordna cykelparkering vid Tosserydsvägen. Det är en fråga som får hanteras mellan Västtrafik och Trafikverket, som är väghållare för väg 42.

Begyggelsens utformning beskrivs i detaljplanens kvalitetsprogram. Visionen är att området ska präglas av kvalitativ arkitektur och variation.

Inom kvartersmark finns grönytor som gör det möjligt att ordna grillplatser, odlingslotter mm. Det är upp till fastighetsägaren hur ytorna ska utformas.

Fastighetsägaren planerar att riva stallbyggnaden och den har inte tillräckligt kulturhistoriska värde för att kommunen ska skydda den i detaljplanen.

Kvarstående synpunkter

Följande sakägare och övriga bedöms ha kvarstående synpunkter från samrådet som inte blivit tillgodosedda. Numreringen utgår från samrådsredogörelsen.

2. Yttranden från sakägare

S20 Torpa-Sjöbo 2:10

S22 Tosseryds vägsamfällighet

3. Synpunkter från övriga

S25 Naturskyddsföreningen

S26 Tosseryds intresseförening

S28 Torpa Sjöbo 2:43

S29 Torpa-Sjöbo 2:44

S30 Tosseryd 1:4

S31 Tosseryd 1:4, 1:112

S32a och b Tosseryd 1:5 och 1:6

S33 Tosseryd 1:8

S34 Tosseryd 1:8

S35 Tosseryd 1:12

S36 Tosseryd 1:15

S37 Tosseryd 1:16

S38 Tosseryd 1:18

S39 Tosseryd 1:21

S40 Tosseryd 1:22

S41 Tosseryd 1:23

S42 Tosseryd 1:25

S43 Tosseryd 1:30

S44 Tosseryd 1:36

S45 Tosseryd 1:36

S46 Tosseryd 1:37

S47 Tosseryd 1:38

S48 Tosseryd 1:43

S49 Tosseryd 1:43

S50 Tosseryd 1:50 m.fl.

S51 Tosseryd 1:52

S52 Tosseryd 1:54

S53 Tosseryd 1:56

S54 Tosseryd 1:56

S55 Tosseryd 1:60

S56 Tosseryd 1:60

S58 Tosseryd 1:66

S59 Tosseryd 1:67

S60 Tosseryd 1:73

S61 Tosseryd 1:75

S62 Tosseryd 1:75

S63 Tosseryd 1:76

S64 Tosseryd 1:82

S65 Tosseryd 1:84

S66 Tosseryd 1:85

S67 Tosseryd 1:85

S68 Tosseryd 1:87

S69 Tosseryd 1:88

S70 Tosseryd 1:89

S71 Tosseryd 1:90

S72 Tosseryd 1:91

S73 Tosseryd 1:92

S74 Tosseryd 1:94

S75 Tosseryd 1:95

S76 Tosseryd 1:97

S77 Tosseryd 1:102

S78 Tosseryd 1:103

S79 Tosseryd 1:105

S80 Tosseryd 1:106

S81 Tosseryd 1:107

S82 Tosseryd 1:107

S83 Tosseryd 1:108

S84 Tosseryd 1:110

S85 Tosseryd 1:113

S86 Tosseryd 1:113

S87 Tosseryd 1:117

S88 Tosseryd 1:118

S89 Tosseryd 2:1

S90 Tosseryd 2:1

S91 Rännekulla 1:7

S92 Rännekulla 1:7

S93 Rännekulla 1:18

S94 Rännekulla 1:11

S95 Rännekulla 1:15

S96 Rännekulla 1:19

S97 Rännekulla 1:20

S98 Rännekulla 1:20

S99 Rännekulla 1:26

S100 Hjortsered 2:2

S101 Hjortsered 3:3

S102 Hjältagården 2:1

S103 Hjältagården 2:4

S104 Hjältagården 2:6

S105 Hjältagården 2:8

S106 Gingri-Bosgården 2:16

S107 Borås Gingri Kärra 1:3

S108 Boende utan angiven adress

S109 Namninsamlingar med 102 underskrifter

Michaela Kleman

Elena Eckhardt

planchef

planarkitekt